8) ระดับจิตสำนึกหรือมโนธรรม

9) อิทธิพลของกลุ่ม

10) อิทธิพลของสื่อสารมวลชน

11) การเป็นสมาชิกองค์การทางศาสนา

12) การรับจ้างตีความ (เช่น การตีความตามกฎหมายของทนายความและความยุติธรรมต่างๆ)

ปัจจัยดังกล่าวล้วนมีผลต่อตีความของผู้ศึกษาวิจัยทั้งสิ้น ดังนั้น การตีความจึงมิได้เป็นความบริสุทธิ์หรือความถูกต้องตามหลักศีลธรรมและหลักความยุติธรรมเสมอไป แต่การตีความมักดำเนินการตามพลังแห่งปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งหรือหลายๆ ปัจจัย รวมกัน จึงเป็นการยากที่จะวินิจฉัยว่า การตีความแบบใดหรือการตีความของใครถูกต้องที่สุด แม้แต่ในกระบวนการยุติธรรม การตีความถูกต้องตามหลักนิติธรรมก็ได้มีในเชิงนัยยะเดียวมีความเห็นขัดแย้งกันอยู่เสมอไป แม้กระทั้งผู้เชียวชาญด้านนิติธรรม ยกตัวอย่างกระบวนการตัดสินตีความถูกหรือผิดจึงกำหนดให้ตีความได้ถึงสามศาล คือศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา ในบางกรณีแม้จะผ่านกระบวนการตีความหรือการตัดสินในชั้นฎีกาอันเป็นชั้นสุดท้ายแล้ว แต่ถ้ามีหลักฐานมาอ้างใหม่ก็สามารถพลิกการตีความหมายใหม่ได้เช่นกัน ดังปรากฏข่าวให้ทราบอยู่เสมอในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย

อย่างไรก็ตามปรากฏการณ์ทางสังคมและทางการเมืองที่นิยมนำการตีความมาใช้ในการวิเคราะห์ก็คือปรากฏการณ์ที่ต้องอาศัยประชามติ (Public Opinion) หรือความเห็นของประชาชนทั้งประเทศ ในประเทศที่มีการปกครองแบบประชาธิปไตย การลงประประชามติในการเลือกตั้ง เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์ของสาธารณชนในการมอบอำนาจให้ตัวแทนของตนในการปกครองนั้น ถือว่าเป็นกระบวนการที่แสดงถึงการตีความและการให้ความชอบธรรมแก่พรรคการเมือง หรือนักการเมืองที่มีความยุติธรรมที่สุด หรือถูกต้องมากที่สุด แต่ก็มีคำถามบ่อยที่เดียวถึงสิงเร้าที่ซ่อนเร้นอยู่ ภายใต้การตัดสินใจของประชาชนว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจระบอบประชาธิปไตยมากน้อยเพียงใด และตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองหรือนักการเมืองด้วยเจตจำนงเสรี (Free will) หรือด้วยการถูกจ้างด้วยอามิสให้ลงคะแนน คำถามดังกล่าวแสดงถึงภูมิหลังของผู้ตีความด้วยเช่นกัน ดังนั้น การกล่าวหาว่าด้วยการโกงหรือการทุจริตทางการเมือง จึง..สัมพันธ์กับพลังปัจจัยดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น

โดยทั่วไป **การตีความความถูกต้องที่สุดก็คือการตีความจากผู้มีอำนาจที่สุดในทางการเมืองและทางสังคม** ดังนั้น ผู้มีอำนาจเมื่อตีความอย่างไร และตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่งออกไป จึงมักจะได้รับการน้อมรับ โดยปราศจากการโต้แย้ง ถึงจะมีการโต้แย้งก็มักจะกระทำโดยการ